

SZÉKESFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre 1 frt. 50 kr.

Hirdetmény a bélyegdíj felül, minden három hasábos petitsor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.
Lapunk számára hirdetések felvesznek **Budapest**-
ten: Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Mórész.
Bécsben: Opellik L. és Mosse Rudolf.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

31. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klöckner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmmentlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Népiskolai tanfelügyeletünk.

Mióta az a hír közöltetett, hogy a kir. tanfelügyelő egy értekezletre fognak összehivatni, csaknem minden tanügyi lap foglalkozott a népiskolai tanfelügyelettel, bírálva a mostanit, mindannyian három főhibát fedeztek fel:

- A nagy tankerület.
- Szakkérfi hiánya.
- Felette korlátozott s szűk hatáskör.

E három hiány megszüntetésével hiszik a lapok a jó tanfelügyeletet.

Eszemágában sincs, hogy tagadjam a hiányokat, továbbá, hogy a jelen tanfelügyeletnek az említett három dolog sarkalatos hiánya, azonban, hogy ezen hiányok megszüntetése — p. kevesbitett tankerület, szakkérfi hiánya — jó népiskolai tanfelügyeletet eredményezne, határozottan tagadom.

E három felmutatott hiányon részben segít a miniszeri utasítás, melyet azonban a tanfelügyelő urak ignorálnak. A min. utasításban egy helyt ugyanis az van, „hogy a tanf. a megyei iskolatanács tagjai közül felkéretheti bármelyiket, hogy az iskola látogatásban segédkezzen.” Ha ezt a tanf. urak igénybe vették volna, az első hiányon segítve lett volna. S ha a szakértő egyén kéretett volna fel, a második hiány is részben megszünt volna. A harmadik a szervezet mellett lehetetlen és nem is kívánta egy tanító és iskola sem. Hogy jó népiskolai felügyelet jöjjön létre, olyan, mely céljának megtud felelni, olyan, mely életképességgel bírjon s tanügyünket emelje, nagy reformra, gyökeres újításra s a közérdeknek szem előtt tartása szükséges. Ily célú reformjavaslatomat

mondok el jelenben, óhajtom, hogy az összejövendő kir. tanfelügyelő urak figyelmükbe részesítsék, annál is inkább, mert megvagyok győződve arról, hogy működésük közben nyert tapasztalataik erősen fogják támogatni indítványom czélszerűségét és jóságát, s a mi czélszerű és jó, véleményem szerint hasznos is.

Az iskola ügye a tanító ügyével egy, érdekeik azonosak s annyira összenőttek, hogy még külső megjelenésükben is szükséges az összhangzat. — Például palotaszerű iskola és éhező tanító és romladozó viskó, összhangzatot kereső érzelmünket sérti. — Az iskola érdekét a tanítóétól elválasztani okos ésszel nem lehet, nem is szükséges.

A beteget az tudja gyógyítani, a ki a gyógyítás minden részeiben jártas, a ki e téren tökéletesen otthon érzi magát, a ki egész életét arra szenteli, hogy a betegek különböző nemeit ismerve, ellenszert találjon, — Ezért nagyon baगतat cselekedet volna a beteghez gyógyítás végett küldeni az ácsot — a ki csak olvassa az orvosi könyveket, lapokat. — Ép ilyen volna az, ha a ménök munkálatainak megbíralására takácsot küldene. Ezen eljárást mindenki elítéli.

Pedig ép ilyen állapot divik a tanügy teren.

Az iskolát, tanítót vizsgálja rendszeren oly egyén, a ki olvasásból ismeri a tanügyet, de gyakorlatilag nem. Ir tankönyveket, ir paedagogiai művet, de hogy mennyit lehet falusi, városi iskolás gyermekekkel elérni, csak képzeletből, de nem tétből, valóságból ismeri. Így tehát nem lehetnek egyebek, mint műkedvelő munkások.

A szakismeret, szakismeretből származó ítelet mindenütt szükséges a közéletben, eméllkül utazunk

a tengeren delejtű nélkül, működünk rendszer nélkül, kiabálunk szélbe.

A magas kormány mult évben jelét adta annak, hogy tudja, melyszerint valamely ügy helyes elintézésére, fejlesztésére szükséges a szakismeret és tehetség. Ezen állításomat bizonyítja az ügyvédi kamaráról szóló törvény. Reformjaink között csaknem egyedül jó és életkepes jövővel bíró intézkedés. De ne állapodjunk meg, az ismeretről menjünk az ismeretlenre, kövessünk tettemkben logicát.

Ha belátjuk jótékony hatását az ügyvédi kamarának, az igazságügyre, az ügyvédi testületre, a nagy közönségre, lássuk be azt is, hogy van egy más tér szinte, hol ép ily reformra van szükség, be kell latnunk azt is, hogy ily intézkedés, azon a másik téren rendes haladást, fejlődést teremtené s hazánkra nézve kimondhatatlan hasznót eredményezne.

Ez a másik tér a tanügy.

El kell ismernünk, hogy e téren ép úgy mint egyébb helyt szükséges szak, gyakorlati képesség. E téren is csak úgy lehet eredményt felmutatni, ha a józan észnek megfelelőleg intézkedünk. Illetékességgel felruházott tanító-egyletekre van szüksége a tanügynek. Ezen egyleteknek adni ép ily jogot, mint az ügyvédeknek. Hiszen a tanítók működése, állása, semmivel se gyakorol kevesebb befolyást, mint az ügyvédeké. Az ügyvédi állást semmivel se tartom fényesebbnek, nagyobbak a tanítói állásnál, egyiket a másik fölé semminemű körülmények között nem helyezem. Midőn ily nyiltan, leplezetlenül, őszintén kifejezem gondolatomat, a kivitel mikéntiségéről szölok röviden. Boldog emlékü br. Eötvös a tanügy emelése illetőleg rendszeresítése s ebből folyó fejlődés

— Miért tettél bolondd te ilyen olyan?

— Okos embert nem lehet bolondd tenni...
En mindig azt hallottam, hogy a ki diákul tud a világon is keresztül mehet.

Jó logicája volt a puszták fiának, s ebből az a tanulság: hogy ki egy keveset diákul tanult, nem hogy az egész világon; de egy moesáron sem megy még keresztül, s hogy az igaz műveltség megszerzésére:

„Declinálni nem elég,
Sok könyvet kell venni még.”

Vagy azt hiszik urambátyámék, hogy elég ha a bírónak pálezája, a papnak meg könyve van?

Azt hiszik: a has az auctoritas nem a művelt fő?

Vagy tán azt is tudják, hogy az evangéliumi gazdag lelkével evett, mégis elkárhozott? s azért hagyják szellemi osztály részüket ugaron, hogy üdvözülhessenek?

Ne is vegyenek könyvet véreim! hiszen több attól is fogyasztási adót kell fizetni!

Aztán meg a bor sem jó ha virágzik, hát az irodalomnak, hogy ne ártana a virágzás.

Önök nem akarnak e bajnak oka lenni.

Önök félnek a civilizatiótól, mint egykor Jókai komondora és azért nem hisznek Hóseasnak, ki azt mondja: „olvész az én népem, mivel hogy tudomány nélkül való.”

De elég lesz az egyszeri censorként Neposból ennyi, lássunk Cornéliusból is egy keveset.

(Folytatása következik.)

TÁRCZA.

Humoros csapongás

főleg a népirodalmat illetőleg.

Irta: Fiván.

I.

Azt mondja egy hangja vesztett költő:

...„Mutatja már egy ezred,
Hogy a magyar fizetni nem szeret.”

Még akkor sem fizet, ha terminusa lejárt, hát könyvre előfizetni, hogy szeretne?

De miért nem fizet hát elő?

Tán Plató iskolájához tartozik, ki a költőket respublicájából száműző?

Oh nem!

Ha kellene valami iskolához tartoznia, inkább szegődne Plútóhoz, legalább így joga lenne eljárni a ... pokolvására... lovakat esereberélni.

Tertullian atyának — még pogány korában — többször kedve kerekedvén a szeretet vallása felett élceskedni, azt állítá: hogy a Megváltó által kiűzött ördögök, a költészet szellemei voltak.

Mi delejes összeköttetésben lehet keleti fajunk Tertulliannal? megfejteni nem tudom, hanem azt látom, mikép sok ilyszerű ördögűző Fábianja van az Uristennek nagy Magyarországon, kik ha egy költői mű akad kezükbe, egész resignált áhitattal kiáltanak fel: Uram ne vigy a kisértetbe!!!

Nem szölok még itt a „Profanum Vulgus” nagy táboráról, kiket Horác gazda a lant hallgatásától elültött. Lesz időm ezekhez is betérni, mint sz. Pálnak az oláhokhoz, (kik azóta csupán költői ihletből „Románokká” váltak.)

Most azon grádus embereihez szölok, kik elégnék tartván, ha az igék hajtogatását iskolában megtanulták, megérnek — nagy bölcsen — az életiskolájába... a kancsót hajtogatni.

Ezek hasonlítanak aztán Börne vajas kenyéréhez; lekopik róluk az iskolai vaj s kiténik, hogy a tulajdonos nem fejr cipő, de emészthetlen cseledekényér.

Mi egyébb azon kis konyhalatinság, mely iskolájukban reánk ragad, mint Ugocsa, mely nem koronáz.

Mit használ ha valaki tudja mikép holt nyelven a kappant capónak, a szappant sapónak nevezik? Még azzal nem fogjuk a műveltség mértékét megítélni Itt önkénytelenül egy adoma jut eszembe.

Egy iskolai Cap-et Saponice végzett táblabíró Debreczen felé hajtván, könnyű szerrel be is ért volna, ha egy ördögdagasztotta moesár utját nem állja Hortobágyon.

— Át lehet-e ezen ingoványon menni? kérdé egy arra botorkáló puszták fiától.

— Tud az ur diákul? — kérdé ez egykedvűleg.

— Tudok — lön a válasz.

— Ugy átmehet rajta.

Megpróbálta a táblabíró ur, de Péter hajójaként súlydezdvén a patriarchalis hintó, vissza kelle térnie.

dése érdekében nagy fontosságot tulajdonított a tanító-egyleteknek s ilyenek alakulásán működött is. Még pedig nem hivatalos, függő tanfelügyelő vagy ennek hatósága alatt álló tanító-egyletet óhajtott, mely egylet nem a parancsszóra, hanem ügybuzgalomból, az iskola és tanító, tehát a tanügy érdekében állott elő.

Ezen egyletek azon hivatással bírtak, hogy hazánk tanügyét a fejlődhetés útjára vigyék, az iskola és tanító ügyét rendezzék és a népiskolai felügyeletet szervezzék s az állam e téren való kötelessége teljesítését elősegítsék.

Az idő — oh! fájdalom — nem kedvezett a tanügynek. A halál megállította a nagy munkát. Később politikai áramlat, a pártos szenvedély, a vallásügy és közoktatásügynek el nem választása, egyik bonyodalmat a másikkal kötö össze.

A rendszertelen labirintusból a tanfelügyelők ösztönösége és a magas kormány ügyszeretete és a közérdek által vezérelt munkavágya segíthet ki. — Kezdjük a dolgot elején. Legelső teendő, minden megyében járásokra felosztani a tanító-egylet alakulása. A kormány a törvényhozás útján az ily egyleteknek az iskola és tanügyekben intézkedésre illetékességet nyújt.

Ez illetékesség kiterjedne az iskola kül- és beléletére, ehhez természetes, hogy az állami kötelező iskoláztatás kimondása kell. A tanítói állás biztosítására, a népiskolai felügyeletre. A járási tanító-egyletek együtt véve megyei tanító-egyletet alakítanak. A járási tanító-egyletek elnökei, jegyzői, titkari alkotnák a megyei iskolatanácsot. Ország-szerre alakult megyei tanító-egyletek elnökei az országos közoktatásügyi tanácsot képeznek. A megyei iskolatanács elnöke, a megyei tanító-egylet elnöke lenne. A járási tan-egyletek elnökei lennének a tanfelügyelők, az államtól nyervén fizetésüket s a tanító-egylettől választatván meg.

Ily uton alkottassék meg az iskola és tanító feletti hatóság és így fektetnének a népiskolai felügyelet egészséges alapra. Az ily szervezet birna jövővel s kevesebb költséget igényelne, mint bármely más alapra fektetett felügyelet. A jó népiskolai felügyelethez első lépés az, illetékességgel felruházott tanító-egylet. Ez lenne a központ, melyből kiindulna a sikert biztosító törekvés. Teremtünk újat, nemzeti jellegűnek megfelelő, hisz 10 év után már csaknem szégyen, egy nem más nemzetből vagy kortól elutalajdonított intézkedést létrehozni. Tegyük félre a tanfelügyelőséget s állítsuk helyébe a jeizett népiskolai felügyeletet.

Ezen reformmal azon jól érnék el, hogy minden iskolát és tanítót érdeklő dolog az iskolából és tanítótól indulna ki s rendszeresen emelkedné fel a kormányig. És a mi legfőbb, hogy a közoktatásügyi miniszterium így az iskolával a tanítóval s viszont közvetlen összeköttetésbe lépne.

Ezen reform szakismeret és képzettség kezébe tenné le a tanügyet.

Tekintve a jelen körülményeket, midőn hazánk azon öntudatra ébredt, hogy eddigi útjait és intézkedéseinek legtöbbje rossz és helytelen és szükséges azoknak jóval, hasznossal, a helyzetnek teljesen megfelelő reformmal való helyettesítése, időszerűnek tartottam indítványommal előlépni.

Ha a taniródalom becses figyelmére méltatja, kötelességemnek tartom, indítványom további folytatását, részletezését. Most általánosságban szólva, inkább csak azt akartam bizonyítani, hogy miként állítható elő czélszerű, olcsó és jó népiskolai felügyelet.

Vasadi Balogh Lajos.

Régészet.

— Felhívás. —

Hazánk lapjai már egyelőre hirdették, hogy „az őstörténelmi és embertani congressus” 1874-ben Stockholmban tartott VII-ik nemzetközi ülésében augusztus 16-án Budapestet választotta összejövetele székhelyéül, engem pedig a szervező bizottság, valamint az 1876-ban nálunk tartandó gyűlés elnökéül.

Indítván azon kívánságtól, hogy ezen a gyűlésen hazánk mind tudományilag, mind pedig azon alkalomra rendezendő ősrégi kiállításban a nálunk, szerzetét az országban található s a nevezett szakokba vágó gyűjtemények érdekes és gazdag voltához képest fel legyen tüntetve, időszerűnek és szükségesnek tartottam ezen felszólításomat már most közzétenni, miszerint a középpontban működő „szervező bizottság” jó előre tudhassa, kikre és mikre számíthat, hogy nemzetünk művelődési foka és az európai culturmozgalmakban való tetteles részvételünk az összes tudományos világunk illően legyen bemutatva.

A mi legtöbb időt, készülést és a több oldalról való serény összműködést igénybe veendő és valamint az említett téreken tett tudományos haladásunkat napfényre hozza, ugy ennek méltó bemutatását elősegíti az:

1-ör. Egy alapos s z a k t é r k é p, melybe hazánk eddig ismert lelhelyei, ősrégi sánczai és árcai, pogányvárai, halotti halmjai és temetkezési területei a rómaiak uralmáig be legyenek vezetve. E czélra fölkeretnek közreműködésre a megyék monographusai, mérnöki hivatalai, muzeumai és egyes lelkes gyűjtői, miszerint biztos adataikkal, részletes jó térképeikkel egy általános térkép készíthetőségét elősegítsék.

2-or. A congressus tartama alatt a fővárosban olyan kiállítás fog a történelem előtti tárgyakból szerveztetni, mely nem csak a nemzeti muzeumnak összes efféle kincseit foglalja magában, hanem a magyarhoni vidéki muzeumok és egyes szakferfiak ősrégi tárgyak gyűjteményeiből tünteti fel a legtanulságosabb példányokat természetben, vagy teljes okadatolt lajstromokban, rajzokban vagy gypsöntvényekben. Szándékunk a szomszéd országok társulataival és gyűjtőivel is értekezni, felkérve ezeket, hogy a nálunk előforduló példányokhoz az illusztráló parallélakat ideiglenes kiállításra átengedjék.

3-or. Minthogy még eddig igen csekély azon jegyzetek száma, melyek szakértők által rendezett ásatások alkalmával készültek, de aránylag kevés azon lelet is, mely hitelesen constatálva volna, szükségesnek látszik, hogy a készülődési idő alatt, alkalmas helyeken, kellő felügyelet mellett tudományos ásatások történjenek és azok pontos jegyzőkönyvei a nemzetközi congressusnak a talált tárgyakkal együtt bemutatassanak.

4-er. A fémeknek és ásványoknak: arany, ezüst, bronz kőtárgyaknak vegyteni képletei, az emberek szerszámaival talált állatsontok meghatározásai eddig ellévén hanyagolva, kívánatos, hogy a congressusig e téren, az ország vidéki egyletei közt nagyobb tevékenység mutakozzék.

5-or. Pedig a jó hírnév, melyet ezen alkalommal a világ előtt ki akarunk vívni, igényli azt is, hogy a congressusnak értekezéseiben, illetőleg az általunk, viszonyaink tekintetével, kitűzendő kérdések fejtegetésében részt vegyünk, tudományos munkálataiban vezérszerepet vigyünk és lehetőleg kalauzolólag befolyjunk. Ezen értekezletnél és közléseknél a congressus fenálló határozatai szerint a francia nyelv van hivatalosnak elfogadva, mit azért sietek nyilvánossá tenni, hogy szakértésaink munkálataikat, a menyire lehet, e nyelven készíthessék el.

Ezeknek következtében tisztelettel hívom fel (czimmedet), sziveskedjék nyilatkozni, vajjon akar-e az előbbi öt pontnak teendőiben és melyikében részt venni? — lehet-e kilátásunk lelhelyi adatokra? remélhetők-e vidékén szervezendő ásatások? részt tetszik-e venni az értekezésekben, a kérdések kitűzésében? stb. stb.

A kivívandó tudományos jó vélemény tekintetéből kérjük (czimmedet) a lelkes, élénk, kitartó részvételre és összeműködésre; mivel azonban nálunk az ilyen előkészületek hosszabb időt vesznek igénybe, a középpontban levő szervező bizottságnak pedig jó korán kell mindenről tájékozottnak lennie, kívánatos, hogy a fennebbi kérdéseinkre, vagy a bármily ide tartozó mozzanatokra nézve legalább folyó év április 30-ig határozott feleleteket kapjunk és azokkal, kik közreműködésre vállalkoznak, folytonos érintkezésben legyünk.

Az eddig a külföld előtt is ismeretes készlet és azon készütség, melyet nálunk a nemzetközi congressus tagjai föltételeztek, meg nem engedik, hogy bárki e gyűlést csupa szerénységből tétlenül bejárja, vagy annak teendőjét kizárólag a középponti bizottságra hárítsa.

Azon hazafias igyekezet, hogy a közelsimérest hazánkra nézve a világ előtt kivívjunk, szolgáljon ösztönül a túlszerényeknek s buzdítsa azokat, kik mindent, mi hazánkban történik, kicsinyelnek. — Lássa a nagyvilág, hogy a meghitt congressus nem egy intézet, nem is egyedül a fővárosé, hanem hogy munkálkodásaiban és eredményeiben az ország jobbjai mind kezet fogva részt vesznek.

Budapesten, 1875. márczius 5-én.

Pulszky Ferencz, Dr. Rómer Flóris Ferencz, mint a congressus elnöke, mint a congressus főtitkára.

Tanügy.

A fejérmegyei tantestület központi elnöksége, a részben már megalakult, részben pedig legközelebb szervezkendő járási körökhöz, az 1875. évre a következőkben küldötte meg a kidolgozandó tantételeket:

A járási körök szervezése munkáján innen-onnan tul esvén, itt az idő, hogy tevékenységünk oda irányoztassék, mi végett megyei tantestületünk s abból kifolyólag járási köreink tulajdonkép megalakultak.

Munkatérünk tágas; az azon feldolgozandó anyag-halmaz pedig oly nagy, hogy a sok közül a legszükségesebbet, legalkalmasabbat kijelelni nem is egészen könnyű dolog.

Ha a gondviselés szép reményekre jogosító jelen helyzetünknek hosszabb időn át kedvezend, mi hogy ugy legyen, nagy részben tőlünk néptanítóktól is függ, lassan-lassan mind mélyebben fogunk behatolni a nevelés-oktatástudomány sok és különböző tételeinek megbeszélésére, megvitatására. Egyelőre azondan ne kívánjunk messze menni, vagy bonyodalmas kérdések

megfejtésébe bocsátkozni. Közel hozzánk a köznapi élet oly tételei, oly tárgyai állanak, melyeknek meghányása korszerű s égető szükséges. Ilyenek:

1. A méter-rendszer ismertetése. 1876. január 1-jétől, hazai törvényünk szerint, kötelezőleg lesznek a méter-mértékek meghonosítva s így elodázhatlan szükségesnek bizonyul:

a) hogy tanítóink az azokkal való számolásban már most kellő tájékozás s gyakorlottságra szert legyenek; s

b) hogy a minden újtol idegenkedő népnek leginkább azáltal könnyítsék meg az átmeneti korszakot, hogy fenti határidő előtt ismertessék már meg a gyermekkel az új mértékeket, kik azután mindmegannyi hirdetőívé, magyarozóivá válnak azoknak a családi életben.

2. A gyakorlati tanferfiak általános megegyezése szerint az erkölcsi romlás egyik alapforrását már a gyermekvilágban feltűnedező *hasugság* képezvén, ennek meggátolására illetőleg kitérsára nézve, minő nevelészet eljáráások igények gyogyosikert?

3. A nevelés-oktatástudomány szempontjából minő érvek szólhatnak a tanév ünneplés bezárása alkalmával kiosztatni szokott jutalmak mellett? s mik lehetnének a legczélszerűbb jutalomtárgyak?

4. Szükségesek-e a népiskolában a házi írásbeli gyakorlatok (occupatio)? S ha igen, ezekre nézve mik a tanító teendői?

5. Minő módok által volna legbiztosabban elérhető a nyári iskola látogatás? S ezzel kapcsolatban, mennyire üdvös befolyása az iskola törvény 53. §. azon engedménye, hogy:

„a 10 évesnél idősebb gyermekekre nézve a földmíveléssel foglalkozó községekben az iskolaszék megengedheti, hogy a szünidőn kívül még két hónapig a legnagyobb munkaidőben csak vasárnapi iskolába járjanak.”

6. Az isk. törvény 55. §. K. betűje alatt a községi elemi népiskolában köteles tantárgyként:

„Gyakorlati utmutatások a mezei gazdaság és kertészet köréből” is van előírva.

Tudva, hogy ez, legtöbb iskolára csak írott malszt... s nem felede, miszerint hazánk elsőrendben földművelő ország, érintett gyakorlati utmutatások szerencés keresztülvitelére minő eljárások, módzatok volnának megállapítandók? azaz: miként lehetne a törvény e követelményének haszonnal és legkönnyebben megfelelni?

Kitűzött 6 tétel azonban nem zárja ki, hogy egyes jelentkezők, a päd.—did. tudományhoz tartozó más kérdéseket is ne fejtegethessenek. Sőt kiváló érdemül fog tekintetni, ha a jár. körök elnökei, a tanító ügyesség fokozására olyannyira előnyös gyak. előadásokra is, mindenkor kellő súlyt fektetnek.

Végül abbeli reményének ad a közp. elnökség kifejezést, hogy a járási körök minden egyes tagja, nemcsak örömmel fog az iskola törvény által kitűzött s megyénkben legközelebb kibontott tantestületi zászló alá sietni, hanem ott egyszerűs mind egy szebb hajjalunk, egy dicsebb jövőnk felhasadtáért lelkesen, kitartó, hév s egyszerűsrettel küzdeni. Aláírva: Göbel János György, elnök. Bardon József, főjegyző.

Csekélységem egyedüli óhaja: központi elnökségünk fennt kitejezett reményének biztos teljesedése!

Közli: Egy községi tanító.

Hatósági élet.

Székesfejérvár szab. kir. város bizottságának április hó 14-én tartott rendes havi közgyűlése.

Elnök: *Novák Kálmán*, polgármagy ur. Jegyző: *Juraszék Ferencz*, városi főjegyző ur. Bizottsági tagok csekély számmal. Hallgatóság nem volt.

Mindenek előtt a jövő havi közgyűlés határnapnapjára május hó 10-ike kitűzetik.

Juraszék Ferencz, előadja, miszerint az ujonnan kinevezett ministerium pártolást vár és akar magának a törvényhatóságtól; a mult havi közgyűlés alkalmával Szüts Sándor idítványára határozatot, hogy az új ministeriumnak bizalom szavaztassék; de miután sokan ezalatt csak *támogatást* értenek, mások ellenben ugy értelmezik, hogy a min. leirat bizalmi felirattal viszonoztassék, ugyanezért szükséges az, hogy ha a bizottmány határozatot mond ki, mondjon *positív határozatot*; ő a szóban levő határozatot az utóbbihoz képest értelmezte és e szerint bizalmi feliratot szerkesztett. Kéri a közgyűlést, nyilatkozzék, hogy a ministeriumnak bizalmat akar-e szavaztatni, vagy támogatást ad, avagy csak egyszerűen tudomásul veszi. *Novák Kálmán* kéri a közgyűlést, hogy ezt csak tudomásul vegye és térjen a napi rendre; mert a felirat már felterjesztett s ha az ügy most tárgyalás alá bocsátatnék és elejtetnék, ép annyí lenne, mint a bizalmi felterjesztést a ministeriumtól visszakérni, kéri tehát ezen előterjesztést egyszerűn tudomásul venni. *Kövcssy Ferencz* megjegyzi, hogy ezt tárgyalni nem lehet. — Csak egyre figyelmezteti a közgyűlést, hogy ha bármikor felterjesztést intéz, olvastassék is fel, mert amugy tudomása nincs senkinek, miképen van az fogalmazva, mert a szavakat különféleképen a gyűlésnek ezen jogát, most csak egyetlen egyszer történt, hogy a közgyűlés hitelesítése nélkül küldetett fel a felterjesztés, de igéri, hogy ez

övben nem fog megtörténni. *Jurassék Ferencz*: az a kérdés, hogy szándéka volt-e a kazgyülésnek bizalmat szavazni vagy sem? Ha szándéka volt felterjesztést kellett intézni, mi meg is történt. Ha pedig nem, akkor a hiba ötlet terhéli. A felterjesztés tudomásul vétetik. Következik a napirend.

Felovastatik a belügy ministeriumnak leirata, a folyó évi 1875. évre szóló köz költségvetés helyben hagyása tárgyában. A ministerium a nádor-csatorna kiépítésére előirányzott 6000 frt. kölcsönvételét azon esetben engedi meg, ha a bizottság nevezett kölcsön mikénti törlesztésére nézve felvilágosítást ad. *Novák Kálmán*, szükséges lenne egy pótfeltesztést intézni azon értelemben, hogy a 6000 frt. kölcsön 3 év alatt törlesztetik, úgy, hogy minden évben 2000 frt., mint törlesztési összeg a budgetbe felvétetik. *Kövesy Ferencz*. Mióta a költség előirányzat tárgyalatott, nevezetesen változások történtek, a bevétel másképp áll most mint akkor, midőn tárgyalatott, mert sok tételnél a jövedelem szaporodott, ugymint a sorompónál, gyepföldeknél, a Schlesinggerrel kötött szerződésnél stb. — Nézet szerint felszólítandó lenne a főszámvevő, hogy tüntesse ki mennyivel szaporodott a jövedelem az akkorihoz képest s hiszi hogy több összeg jött be, mint a mennyi előirányozva lett s e szerint kérdés az is, hogy a 6000 frt. kölcsön felvétele szükséges-e vagy nem? *Novák Kálmán* ellenveti, hogy ez újabb tárgyalás alá nem vehető, ámbár tagadhatatlan, hogy a *bevételeknél* némi változás állott be, hanem a *többlet* a lezáráskor lesz kimutatandó — *Kövesy Ferencz* csak azt kívánja, hogy véglegesen mondassék ki, hogy a jövedelem szaporodott. *Braun József* megjegyzi, hogy azt most nem lehet tárgyalni, hogy a jövedelem kevesebb-e, vagy több, csak a ministerium kérdéseire kell a válasza határozatot hozni. S miután az idő halad s a munkálatokat foganatba kell venni a 2000 frt. évi törlesztésre nézve nehézséget nem lát. *Szöllősy Pál*. A jóváhagyott budgetet újabb tárgyalás alá nem lehet venni, elfogadja azt, hogy a városi hatóságok korábbi megállapodása szerint felterjesztés tétessék a ministeriumhoz. *Novák Kálmán*. A közgyűlés határozatához képest nincs egyébb hátra, mint a ministeriumtól értesíteni. — Végrehajtás végett a tanácsnak kiadatik.

Novák Kálmán. Miután ugyanazon költségvetési bizottságban, mely három éven át működött, semmi változás nem történt, kéri megbízni újabb évi budget elkészítésére, mit azonban nem mint eddig szokásban volt, Február hónapban, hanem októberben köteles elkészíteni, elfogadatik.

Felovastatik a szőlőhegyi bizottmányának 1874-ik évben tartott üléséről felvett jegyzőkönyvének bejelentésére vonatkozó tanácsi vélemény, mely tudomásul vétetik és az okmányok levéltárba helyeztetnek.

(Folytatása következik.)

Megyei és városi hírek.

— **József főherczeg** ő fensége ez évben főparancsnoki minőségben szemlekerületet teendő s ez alkalommal a városunkban állomásozó 65-ik honvédszázalajat is megfogja vizsgálni.

— **Meghívás.** A központi választmány valamennyi t. cz. tagjainak! Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1874. évi XXXIII. t. czikk pótlásáról alkotott 1875. évi VI. tczkk 2. és 3. §. alapján beadott felszólalások és észrevételek elintézése végett a központi választmány f. évi ápril 21-én d. e. 10 órákor a megyeház kisebb termében üléseit megkezdendi. Van szerencsém a választmány tisztelt tagjait felkérni, hogy a jelzett tanácskozmányon teljes számmal megjelenjen sziveskedjenek. A választó kerületek betűsorban fognak tárgyalás alá vétetni. Szükséfejérvárott, 1875. ápril 14-én. *Báró Miske Imre*, alispán, a közp. vál. elnöke.

— **Albert főherczeg** még e hó folyamán városunkba jön, mely alkalommal az itteni helyőrség felett fog szemlélet tartani.

— **Színházi műsorozat.** Szombat, ápril 17-én: „Szép Helena.“ Operette 4 felvonásb. Emelt árakkal. Vasárnap, ápril 18-án: „Falu rossza.“ Népszín. 3 felv. Hétfő, ápril 19-én: „Büvös vadász.“ Opera 4 felvon. Kedd, ápril 20-án: „Panna asszony leánya.“ Népszín. Először. Szerda, ápril 21-én: „Férj az ajtó előtt.“ Op. „Csók.“ Vigjáték. Csütörtök, ápril 22-én: Lecouvreur Adrienne.“ Dráma 5 felv. Bulyovszkyné első vendégjátéka felemelt helyárakkal. Péntek, ápril 23-án: Szünet. Szombat, ápril 24-én: „Gauthier Margit.“ Dráma 5 felv. Bulyovszkyné 2 ik fellépte felemelt helyárakkal. Vasárnap, ápril 25-én: „Panna asszony leánya.“

— **Újabb csapás gabnakereskedelmünk ellen.** Mint a P. L. nak írják, Bécsben a galicai vaspályák, továbbá a Ferdinand-északi, az osztrák nyugati és a bajorországi pályák igazgatóságai egy új kartell megállapításán dolgoznak, melynek célja, hogy az orosz gabnának Sveiczba és Dél-Németországba való szállítására nézve oly olcsó átviteli tarifa állapítsassék meg, mely még az Odessából való tengeri szállítással is versenyeshessen. Bécsnek az a kedvezmény adatik, hogy az olcsó díjtétel érvényben marad oly szállítmányokra nézve is, melyek Bécsben megállanak, de aztán tovább vitetnek. — E kartell nagy igazgatóságot szült Bécs kereskedelmi köreiben, mert általa tönkretéve látják a bécsi gabnakereskedést; pedig Bécsnek az említett kedvezmény is megadatik. De még végze-

tesb lesz e kartell Magyarországra nézve; ha ez új tarifa életbe lép, — s ez a májusban tervezetik — a magyar gabnakereskedés jöformán lehetetlenné lesz tőve; terményünk vagy nem versenyezhet a sokkal olcsóbb orosz és galicziai gabna ellen, vagy kénytelenek leszünk árainkat az orosz gabnához szabni, a mi mellett aztán termelőink és kereskedőink meg nem élhetnek. Mily óriási lesz a különbség az orosz gabna szállításánál, kiténik abból, hogy a díjtétel eddig Czernovictól Thalkirchenig 1 frt. 78 kr. volt, ezental pedig csak 1 frt. 7 kr. lesz. — Ha e végzetes terv ellen gyorsan nem teszünk valamit, jegyzi meg a nevezett lap, teljesen elveszítjük piacainkat. Nem szabad összetett kezekkel néznünk, mint egyenetlik fejünk fölött az utat az idegen terményeknek és miképen tesznek minket végképen tönkre.

— **Táborszky és Parsch** zeneműi kereskedésben megjelent „Mignon“ Quadrille. Farbach Fülöp-től. Ezen érdekes zeneművet ajánljuk zenekedvelőink figyelmébe. Kapható helyben Klökner Péter könyvkereskedésében.

— **Helyreigazítás.** Lapunk ez évi 9. számában a budai kir. tszék fenytő osztályát germanizálás vádjával illetük, mert egy levélborítékon a törvényszék címe németül volt kiírva. Közlebb nyert felvilágosítás s a levélborítékon látható lithografizott német felirat „Von der Criminalabtheilung des Königlichen Gerichtes in Ofen“ nem czélzatosan, hanem elnézéséből történt, a mennyiben a törvényszék az ilyen német feliratu lithografizott borítékokat nagyobb mennyiségben az iroda számára készített a végül, hogy azokat a külföldi hatóságokhoz intézett levelezésnél használja, ezen kérdéses boríték a kiadó kezébe véletlenül kerülvén, azt tévedésből küldte az említett magyar hatósághoz, megemlítendő azonban, hogy a magyar hatósághoz intézett cím magyar nyelven volt írva. — Ezen felvilágosításunk készséggel adunk helyet s egyszersmind ennek alapján a germanizálás vádját visszavonjuk, miután örömmel győződünk meg magunk is a budai kir. törvényszék kebelében uralkodó hazafias magyar szellemről.

— **Beküldetett.** „Esztergom megye tanügyi állapota és Esztergom város elemi iskolái 1874. évben.“ Irta Németh Antal kir. tanfelügyelő. Ezen érdekes összeállítású füzetke Esztergom megye tanügyi viszonyait részletesen ismerteti. A tanügyi különféle mozzanatairól érdekes kimutatások közlésével emlékezik meg Ajánljuk a tanügyi barátok s tanfériak figyelmébe. — Megemlítjük az alkalommal, hogy megyei tanügyi viszonyainkról Kolosváry Miklós tanfelügyelő ur által szakavatottan összeállított évi jelentés szűjtő alatt van, mihelyt megjelenik részletesen ismertetni fogjuk.

— **A megyei állandó választmány** e hó 16-án ülést tartott a megyeház kistermében báró Miske Imre alispán ur elnöke alatt, az itt tárgyalt nevezetesebb ügyekről jövő számunkban fogunk tudósítást közölni.

— **Beküldetett.** „Levél szerinti oktatás a német nyelv öntanulására.“ Irja és kiadja Roder Adólf. III. levél. Ezen igen czélszerű irodalmi vállalatot ajánljuk a tanügyi barátok figyelmébe. Kiválólag figyelmeztetjük azokat rá, kik a német nyelvet öntanulás útján akarják elsajátítani.

— **Felhívás.** Az ifjusági bál t. részvényesit tisztelettel felhívom, miszerint a véglegesolások át vizsgálása végett f. hó 21-én d. u. 5 órákor ur utcai lakásomon megjelenni sziveskedjenek. *Szuts Arthur*, bál biz. elnök.

— **Beküldetett.** Midőn a jelenleg színházunkban működő derék zenekar szervezetett, néhány befolyásos műbarát részéről lépések tetettek a jó zenekarnak városunkban leendő állandósítása céljából, mit úgy vélték kivihetni, ha az illető zenekar a káptalan által a nagytemplomban is alkalmaztatnék, mi által el volna érve az, hogy állandó keresettel bírva a zenészek, Székesfejérvár városá állandó jó zenekart mondhatna magának, melynek a vallásosság és a művészet temploma, egyaránt jó hasznát vehetné. Akkorában a főtisztelendő káptalan, a mint hírlatszott, de lelkeségétől nem is várhatunk mást, késznek nyilatkozott ez óhaj teljesítésére. De mi történt azóta? Ez a szerény soraimak alapjául szolgáló kérdés. A színházi ivad végefelé jár. Ha akarunk valamit tenni, tegyünk. Itt az idő! *Gyula*.

— **König helybeli puskás-mester** egy igen czélszerű czéllövészeti czéltáblát állított össze, melynek előnyösségéről magunknak is alkalmunk volt meggyőződést szerezni. A czéltábla készülék a rendes jelekkel van ellátva s azon előnyvel bír, hogy még szobában is felállítható s czéllövésére használható, a talált czélpontrolt igen ügyes módon ad jelzést. Ajánljuk ezen készüléket, mely csak 25 frtba kerül az ügybarátok figyelmébe, különösen falun, még a téli időkben is szobában czéllövésre használható. Ezen új szerkezet készítésében T. Ullmann Miklós szakavatott közreműködésével segít elő a hasznos készülék összeállítását.

— **Egy megyei szolga** sétált ki a rózsás-herbe, midőn a folyamparton egy vászonszeléddel találkozik, beszédbe erednek, s e közben a leány oly ügyesen varázsolta ki zsebéből az ezüst óráát lánczostul, hogy ezen büvészet Bosconak is becsületére vált volna. A tolvajné az óráát elzalogosítja 5 frt. t., a zalog-jegyét az an elajándékozta barátjének, ki azt ismét a baka káplár szeretőjének adta prezentbe. Ez ki is váltotta az óráát. A végzet azonban ugy akarta, hogy a káplár ismerőse legyen a károsultnak; perze nem sokáig dicsékedhetett az órával, mert emez megismerte tulaj-

donát s visszakövetelte. A káplár hivatkozott a Julira, hogy attól kapta, a Juli pedig a Katira, de miután az utóbbi nem hivatkozhatott senkire, no meg károsult is megismerte az ujabbkori Boscot, ennek következtében elfogták és a hűvösre tették.

— **Gyöngyösiné** Mátray Laura asszony vendég szerepléseit városunkban befejezte s jutalomjátéka apr. 13-án folyt le, melyen igen szép számu közönség jelent meg, többször élénk tapsvihar által kihivatott a két igen szép koszorúval lett kintutetve. A kintutó tehetségű művész nő vendégjátéka valódi művészetet nyújtott közönségünknek, csak azt sajnáljuk, hogy néhány fellépését kivéve, mindig kevés számu közönség látogatója a színházat.

Egy veszélyes tolvaj került nemrég hurokra, ki az elmúlt télen városunkban több rendbeli tolvajlást és betörést követett el. Czinkos társai eddig még nem kerültek elő, de valószínű, hogy ezek is nem sokára nyakoncsipetnek. Az elfogott tolvaj alig 20 éves, s Mágocsra (Somogy megyébe) való; úgy látszik, hogy megrögzött gonosztevő lehet, mert elkövetett büntetteit makacsul tagadta, de később azonban mindent bevallott. Többek között bevallotta, hogy ő volt az az éjjeli ragadozó madár, ki a Györi-féle boltban látogatást tett éjnek idején. Különben ezen veszélyes egyénre a kir. törvényszék visel gondot, s jelenben is annak vendégszerető lakában (t. i. a börtönben) van elhelyezve.

— **A ráczalmási** választó-kerületben a pártalakulás eszközlése végett Nagy-Perkátán ápril hó 25-én fog a kerületi országgyűlési képviselő által értekezlet tartatni.

— **A műkedvelők**, kiknek első előadása a jóté kony nő- és az ir. krajczar-egylet javára tartatik meg május hó 10-ike közt, már szorgalmasan készülnek. „Hála Isten meg van térítve“ és „Egy pohár víz“ című 1 felvonásos vigjátékok, a melyek egy harmadikkal, mely iránt megállapodás a napokban történik, fogják az estét betölteni.

— **Solymosy Elek** és neje Kopócsi Cornél Sztupa Andor színtársulatához szerződtek Szegedre.

Színház.

Kedden, ápril 13-án Gyöngyösiné jutalmára adott: „A szerelem iskolája.“ Eredei színmű 5 felvonásban, írta Rákosy Jenő. Gyöngyösiné emelkedik ki a szereplők közül művészi játékával, bár ez alkalommal alakításának néhány árnyoldala volt; általában azonban, különösen pedig az első felvonásban a hideg, érzéketlen nő, ki szívében a szerelem legkisebb csirját sem érzi, művészi sikerrel adta. Ugyan oly teljes sikerű volt alakítása, midőn az egyik kéro lábái előtt önmagát megszurja ridg s hideg, visszautasító válasza miatt. Árnyoldala szereplésének azon jelenetben volt midőn a szénégető tanyájára vezetetik, hol a visszatetsző habozást, merev szótlanúságot nem eléggé adta vissza, mert a merevségben egész a túlfokozott egyhangúságig ment. Az utolsó jelenetben ismét művészi sikerrel alakított. A közönség mindenkor zajos tetszéssel hívta ki s két igen szép koszorúval tüntette ki. — A többi szereplők közül Bényeiné egy komoly dráma határain túl menő bohoczsággal akart hatást idézni, mely azonban nem sikerült. — Habár a tisztelt színész nő színpadi otthoniasságát kiemeljük is, de a komoly darabokban nem való s egyáltalán oda nem illő, sőt hatást rontó tulságait egyáltalán megröjűk. — A színház tömve volt.

Csütörtökön, ápril 15-én adatott: „Büvös vadász“ tüneményes nagy opera 4 felvon. Irta: Kind Frigyes, zenéjét szerző Weber Károly, Mária. A darab Csehországban a 17. században történik, hol bevett vadász szokás szerint Agotát csak úgy veheti Max nőül, ha ennek a fejedelem által előszabott próbálövésé sikerül. Max, ki utóbbi időben igen szerencsétlen volt a lövésben kétségbeesve nem által gonosz hatalmakkal szövetkezni s reá hagyja magát Gáspár által beszéltetni, hogy éjjelkor a farkasbarlanghoz eljőve ott büvös golyókat öntsének, melyek közül azonban a hatodik a sántáné, ki azt odavezeti, hová akarja. Epen a hatodik golyó volt az, melylyel Max a próbálövésé sikerül. véve egy fehér galambot, azonban helyette vadásztársát a csábító Gáspárt találja. Hogy Maxnak a gonoszszali szövetsége kitudatott, örökre száműzi ot a fejedelem, mit csak egy remete közbenjárása gátol meg, ő kiengeszteli a fejedelmet, ki megis bocsát Maxnak, de egy próba évet szab neki s csak azután veheti el Agotát. Weber e zenéjével korszakot alkotott a dalnui történetében s a mi a „Büvös vadász“ t oly vonzóvá s kedvelté teszi, az az erély, valóság s eredetiség, mely Weber minden művében visszatükrözi magát, a jellemek igen szép alkotása s kidolgozása; nem tetszőleges fülíngelő, hanem komoly a helyzethez mért magvas zenét nyújt a hallgatónak s ez ad meg maradandó becsét, — bizonyíték reá, hogy 1821 ik óta nemcsak Németország, de az egész művelt világ színpadain, mint befejezett mestermű fentartá magát s tetszést arat. Az előadást az egészben véve nem számíthatjuk a sikerültek közé, habár a szereplők igyekeztek szeropüknek megfelelni. Kápolnai nem volt egészen hangjánál, ugy Szilágyi bass a sem elégitett ki bennünket teljesen. Sikerültebb jeleneteknek nevezhetjük az 1-ső felvonás hármását Max (Kápolnai), Kunó (Órsy) és Gáspár (Szilágyi) közt, közbe énekkarral, a 2-ik felv. 1-ső kettőse Agota (Szilágyiné) és Anna (Bényeiné),

ugy a hármast Ágota, Anna és Max között és a 4 ik felvonásban a nyoszoló lányok karát Annával. A farkasbarlangi jelenet kiállítását a tűzjátékok teljesen sikerültek s méltán osztjuk a közönség elismerését Kendy iránt, ki az egész jelenethez a díszleteket festette s a tűzjátékot rendezte. Czerny karmester is dicséretet érdemel, kinek nagy feladata volt a zenekart összetartani, mi neki nagyrészen sikerült. A ház, da czára a felemelt helyáraknak, zsufolásig megtelt.

Gabona-ár

aprilis 17 én.

Alsó-ausztriai mérő.	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	4	30	4	20	4	—
Kétszeres	3	70	3	60	—	—
Roza	3	30	3	20	—	—
Árpa	2	40	2	30	2	20
Zab	2	—	1	90	1	85
Kukoricza	2	60	2	50	2	40

Felölös szerkesztő: Hattyuffy Dezső.

Hirdetések.

Rohrmüller József

arany- és ezüstműves,
Székesfejérvárott,
lakik lakatos-utca 2-ik számu (snajt) házában.

Két

tanoncz vagy gyakornok

felvétetik

ifj. Námesy Ferencz

vaskereskedésében, Székesfejérvárott.

Egy jókarban levő szélmalom

1 hold két éves szőlő ültetvényvel együtt Pátkán a falu közelében minden órán eladó.

Tudakozódhatni a tulajdonos Kis István pátkai lakosnál, utolsó pósta Lovasberény.

A leghevesebb fogfájás is rögtön megszűnik,

dr. Grűfströnnök

világhírű svéd fogosejjei által.

Egy üveg ára 36 kr.

Kapható: Diebálla György gyógyszerárában Székesfejérvárott.

Piski László,

városház-tér 3. sz.

Bierbauer-féle házban.

Ajánlja a t. cz. közönségnek
jutányos ár,

s pontos kiszolgálás mellett
ujjonan berendezett

fűszeranyag-kereskedését.

Ajánlat.

Alulírott bátorodik a t. cz. közönség szives tudomására juttatni, hogy a városban legnagyobb

cipő-raktárát

gazdagon felszerelte
és kapható:

gyermek és leány topánok

1000 pár választékban

80 krajczártól 3 forintig

továbbá nők és urak

részére mindennemű legfinomabb

topánok

lack-, zerge-, tengeri fóka-, krokodil- és borjuborból készen kaphatók.

Comot- és séta-czipők

nők részére minden színben raktáron vannak.

Megrendelések a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Tisztelettel

Berger Mór.

Székesfejérvárott, nádor-utca 75. sz. Braun gyógyszerész ur házában.

Árverési hirdetmény.

A sz.-fejérvári kir. telektörvényszéknek 4227. sz. a. kelt végzése folytán és hivatkozással az itteni 2308. és 3950. sz. a. végzésekre ezennel közhírré tétetik, miszerint elhalt néhai Tolnay János hagyatékához tartozó és a székesfejérvári 2242. számú tejegyzőkönyvben 35, 36, 127/a, 1015, 1016, 1299/a, 1300/a, 1301/a, 1302/a. hrszk; ugy a 496. és 646. hrsz. a. bevezetett rétekre a II. árverés elrendeltetik, erre nézve határidőül

1875. évi május hó 1-ső najának

reggeli 10 órája

a székesfejérvári község-házánál azzal kintüzetik, hogy hivatkozással a 2308. sz. a. végzésre a fekvőségek a becsáron alól is 10% bánatpénz letévése mellett fog leüttetni utólagos gyámhatósági jóváhagyás reményében.

Az árverés egyéb feltételei a kiküldött Ivánszky János királyi törvényszéki végrehajtó urnál megtekinthetők.

Kelt a sz.-fejérvári kir. törvényszéknek 1875. évi apr. hó 13. tartott telektanácsi üléséből.

Faith János,

kir. tkvezető.

Az első székesfejérvári tömörfából hajlitott szék-, keréktalp-, különféle koesi részletek- és faneműek gyára.

Alulírott ajánlja a n. m. uraságok s közönség figyelmébe saját készítményű nád székeket, gazdasági szekerekhez kerék talpakat, egy bármiféle koesik s hintőkhoz.

Koesigyárosoknak koesirészleteket, u. m. Schweller a hozzátartozókkal, tetőfákat, sármentőket, ánernikat s minden e szakmába vagó dolgokat kívánatra jutányos áron elkészít. A tartósságért kezeskedem.

Pontos szolgálatot biztosítva, becses megrendelésekért esd

Kessey Mihály.

Kerekek csakis megrendelés után, a megjegyzett minőségben készítettnek.

Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

Napernyők

szép és jó!

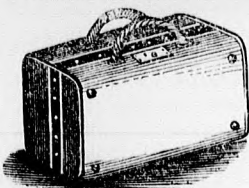
legújabb divatú

Satin, Cloth és Alpaccából fodorral s a nélkül 60. 85. 1 frt. 1.25. 1.80. 2.50.
Selyem atlasból fodorral s a nélkül 1.20. 1.70. 2.25. 2.80 3.50.

Esernyők

alpacca és vászonból

1 frt. 1.25. 1.80. 2 frt. 2.50. 3.25 kr.
Selyemből 8—12 és 16 osztályú
4. 5. 6. 8 frt.

Bőröndök fa, vászon és bőrből 2 ft. 2.50, 3 frt. 4 frt. 5 frt.

Utitsákak vászon-, szőr- és bőrből 1.25, 1.80, 2.25, 3 frt.

Kézitáskák fekete és színes bőrből, acél- és bronz-kerettel 90, 1.25, 1.80, 2.50.

Péncz- és szivartárczák 10 krtól 5 forintig.

Albumok zenével és zene nélkül 25, 50, 100 és 200 képekre 50, 80, 1.25, 2 frt. 15 frt.

Kaphatók dúsz választékban

DEUTSCH DÁVID A.

üzletében (azelőtt Deutsch Antal és fia) Székesfejérvárott, nádor-utca teljespiacz szögletén.

Legnagyobb cipő-raktár

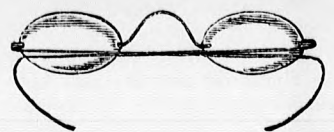
bámulandó olcsó árak!

Gyermekecipők 80 kr. 1.20, 1.80, 2.50.

Női-czipők 1.80, 2.60, 3.50 4 frt.

Férfi-czipők 5 frt., 6 frt., 7 frt.

Commodecipők és papucsek 90 kr., 1.20, 2 forint.

Optikai szemüvegek

fehér és színesek;

cvikkerek

lapos- és domborodott üveggel;

vizmértékek

szeszgyár-fokmérők;

fürdő-, szoba- és ablak-thermometerek; bor-, sör-, ezet-, czu- kor- és lugmérők egy kiválasztásban.